

ZIJN WE ALLEMAAL GELIJK?

Handleiding voor de leerkracht

Wikiwijs

Auteur: Sanne de Vos

Student aan de Pabo, te InHolland

Inhoud

Voorwoord	3
Hoe zit de webquest in elkaar?	4
Uitleg symbolen	4
Benodigdheden	4
Doel van de lessenserie	5
Werkvormen ter bevordering van de actieve betrokkenheid.....	6
Mogelijk heden tot integratie	7
Bronnen	8

Voorwoord

De lessenserie is ontworpen door een student voor een opdracht vanuit de Pabo. Via een webquest gaan de leerlingen aan de slag met het thema gelijkheid. Er wordt onderzoek gedaan vanuit de hoofdvraag: 'Zijn we allemaal gelijk?'. Het vakgebied is levensbeschouwing, daarnaast zijn er mogelijkheden om de lessenserie te integreren met andere vakgebieden. In deze handleiding worden daar korte voorbeelden van beschreven. Ook vindt u de doelen van de lessenserie, werkvormen en een korte toelichting van de webquest.

Hoe zit de webquest in elkaar?

Inleiding

Taak les 1

Stap 1: Vooroordelen

Stap 2: Ongelijkheid

Stap 3: Hoe ging dat vroeger?

Stap 4: Gendergelijkheid

Stap 5: Recht op eigen mening

Taak les 2

Stap 6: (On)gelijkheid

Stap 7: Samen filosoferen

Stap 8: Mindmap

Taak les 3 (extra)

Stap 9: Presenteren

Bronnen

Beoordeling

Terugblik

Leerkrachtpagina

Colofon

De webquest bestaat uit drie, waaronder één extra, lessen. Per les zijn er een aantal stappen die doorlopen moeten worden. De lessen duren ongeveer 45 minuten, maar zijn onder te verdelen in meerdere korte lessen door de 9 stappen ruimer in te delen.

Uitleg symbolen

knutselen	
lezen	
klikken op een link	
kijken (en luisteren)	
na denken	
in gesprek gaan met elkaar	

Benodigheden

- Chromebooks/computers (alle lessen)
- Koptelefoons/oordopjes (alle lessen)
- A3 papier gekleurd (stap 8)
- Knutselmaterialen, stiften, tijdschriften, e.d. (stap 8)
- Werkblad: samen filosoferen (stap 7)

Doel van de lessenserie

Hoofddoel

- De leerlingen een eigen mening laten vormen over de hoofdvraag doormiddel van eigen onderzoek en met behulp van communicatie met de huidige omgeving over de levensbeschouwelijke vraagstukken van de webquest.

Subdoelen

- De leerlingen leren al handelend om te gaan met ICT.
- De leerlingen ontwikkelen hun communicatieve vaardigheden.
- De leerlingen leren zorg te dragen aan de samenleving.
- De leerlingen leren de eigen identiteit en dat van een ander te respecteren.

De doelen zijn opgesteld aan de hand van de aanbodsdoelen van SLO (SLO, z.d.).

- *Kerdoel 34*
De lessenserie draagt bij aan de ontwikkeling van de persoonlijke eigenschappen en vaardigheden m.b.t. het opkomen voor jezelf en zorgt daardoor voor een zelfbewuste houding. Ze leren samen te werken in groepen en leren hierbij rekening te houden met en open te staan voor anderen.
- *Kerdoel 37*
De lessenserie laat leerlingen nadenken over de volgende begrippen die betrekking hebben op de samenleving: vooroordelen, vrijheid van meningsuiting, gelijkwaardigheid van seksen, identiteit en discriminatie.
- *Kerdoel 38*
De leerlingen leren respectvol om te gaan met seksualiteit en met diversiteit binnen de samenleving, waaronder seksuele diversiteit.

Werkvormen ter bevordering van de actieve betrokkenheid

Ontwikkeling bij levensbeschouwing vraagt om actieve betrokkenheid van de leerlingen. Daarom is het belangrijk veel te werken met open werkvormen waarbij de leerlingen uitgedaagd worden actief en creatief hun eigen voelen, denken en handelen in te brengen (De Schepper, 2015). Tijdens de lessen probeer je als leerkracht met behulp van de actieve werkvormen de leerlingen de ruimte te geven om actief mee te denken en te werken en eigen ervaringen in te brengen in het leerproces. Daarbij is variatie in werkvormen belangrijk. Een grote verscheidenheid van werkvormen geeft namelijk meer kans om bij zoveel mogelijk leerlingen toegang te vinden in hun levensbeschouwelijke ontwikkeling te stimuleren (De Schepper, 2015). De hieronder staande werkvormen zijn gekozen om de actieve betrokkenheid van de leerlingen te stimuleren en de gestelde doelen te kunnen bereiken:

Informatie verwerken

- Informatie speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van waarnemen. Leerlingen zijn van nature nieuwsgierig. Het is wel belangrijk dat de informatie goed geselecteerd en gedoseerd wordt, de leerlingen moeten namelijk de informatie zo aangeboden krijgen dat ze het op hun eigen wereld kunnen betrekken. De leerlingen hebben een sterk gevoel voor onrecht en zijn op deze leeftijd erg geboeid door helden die daar verbonden mee zijn. Voorbeelden van bewogenheid en inzet kunnen hen sterk aanspreken en zelf tot actie laten komen (De Schepper, 2015). Om hier goed op in te spelen laat ik video's zien van Martin Luther King jr. en Rosa Parks. Twee helden die gestreden hebben voor gelijkheid. Ook video's over actie voeren en demonstreren komen aan bod in de lessenserie.

Filosoferen

- Filosoferen speelt een rol in de ontwikkeling van verwonderen en redeneren. De verwondering wordt vooral ontwikkeld in de beschouwende vorm van filosoferen, waarbij de schijnbare vanzelfsprekendheden van het dagelijkse leven worden bevraagd. Het redeneren wordt vooral ontwikkeld als gefilosofeerd wordt over de betekenis van taal en begrippen en als een discussie gevoerd wordt met argumenten (De Schepper, 2015). Zo gaan de leerlingen in gesprek met behulp van eigen meningen en argumenten over verschillende filosofische vragen, waaronder: 'Wie is de baas van de aarde?' en 'Is de president belangrijker dan iemand anders?'

Visuele expressie

- Zorgvuldig en onbevooroordeeld leren kijken naar afbeeldingen kan in het algemeen het waarnemen en verfrissen en verdiepen. Om de affectieve kant van communicatie tot zijn recht te laten komen, is het goed om niet-verbale materialen of technieken te gebruiken (De Schepper, 2015). Voor de lessenserie in de bovenbouw wordt er daarom met foto's gewerkt. De leerlingen communiceren aan de hand van de foto over gelijkheid. Beelden zeggen vaak meer dan woorden en zijn daarom een belangrijk middel voor de communicatie, vooral van gevoelens.

Actie/handelen

- Actieve betrokkenheid komt het meest letterlijk aan de orde in acties die met de klas of school gehouden worden. De meeste leerlingen zullen er enthousiast aan meewerken. Dit soort opdrachten dragen het meest bij aan de ontwikkeling van het handelen van het kind, als leerlingen zelf initiatieven kunnen nemen en verantwoordelijkheid krijgen (De Schepper, 2015). Met de eindopdracht gaan de leerlingen aan de slag met ideeën over hoe ze opkomen en zorgen voor gelijke rechten. Hoe ze er voor kunnen gaan zorgen dat iedereen zich gewaardeerd en gewenst voelt. Naast actief gaan ze ook creatief aan de slag met het maken van een mindmap.

Mogelijk heden tot integratie

Taal

Laat de leerlingen een speech schrijven over gelijkheid. Wat vinden de leerlingen dat beter kan? Waar moet aan gewerkt worden? Naast het schrijven van een overtuigende tekst zullen de leerlingen ook op de (actuele) spellingsregels moeten letten.

Geschiedenis

Tijdens een les geschiedenis kan er ruimte zijn voor meer verdieping rondom de personen Martin Luther King en Rosa Parks of de tijd van de slavernij en Max Havelaar.

Kunstzinnige vorming

Laat de leerlingen een schilderij of tekening maken over het thema gelijkheid. Kies als leerkracht het gewenste materiaal uit waarmee er moet worden gewerkt. Aan het einde van de les worden de kunstwerken gepresenteerd en uitgelegd vanuit de visie van de leerling.

Rekenen

Laat de leerlingen uitrekenen welke materialen ze nodig hebben om hun idee goed uit te kunnen voeren. De materialen kunnen de leerlingen op internet opzoeken en het totale bedrag (minus evt. kortingen) kan worden uitgerekend.

Bronnen

De Schepper, J. (2015). *Levensbeschouwing ontwikkelen*. Amersfoort, Nederland: Kwintessens.

SLO. (z.d.). *T U L E*. Geraadpleegd 10 september 2020, van <https://tule.slo.nl/>

Wikiwijs. (z.d.). *Wikiwijs - Vind, maak en deel lesmateriaal*. Geraadpleegd 10 september 2020, van <https://www.wikiwijs.nl/>